

slov tak podobných, že by mohly uváděti v omyl, dopouští se trestního skutku. Pokud by čin tento nespadal pod přísnější ustanovení zákona trestního, trestají jej úřady politické pokutou do 10.000 Kč nebo vězením do jednoho měsíce; jsou-li tu okolnosti přitěžující, může býti uložen trest pokuty i vězení současně. Při opětování může býti trest zdvojnásoben. Spáchá-li se čin za války, trestá se vězením do šesti měsíců, vedle kterého lze uložit pokutu do 20.000 Kč, pokud ovšem i zde čin nespadá do trestní pravomoci soudní. Pokuty plynou ve prospěch společnosti Československého Červeného kříže.

IV. Spolková organizace Č-ého k-e. Hned na podkladě původní Ženevské úmluvy z r. 1864 došlo ve většině států, zejména i v Rakousku a v Uhrách, k vytvoření dobrovolných organizací Č-ého k-e ve formě spolků, zpravidla pod záštitou a vedením vlád, které záhy vytvořily zvláštní ústředí, t. zv. Mezinárodní výbor Č-ého k-e v Ženevě a konaly pravidelné mezinárodní sjezdy (po prvé v Paříži r. 1867). Za války světové dán podnět k vytvoření nové organizace t. zv. ligy Č-ch k-ů, ježto orientace mezinárodního výboru ženevského nevyhovovala plně dohodovým mocnostem. Tato liga vytkla Č-ému k-i širší poslání, což došlo výrazu zejména i ve čl. 25. paktu Společnosti Národů; zde se členové Společnosti Národů zavazují, že budou povzbuzovati a podporovati zřizování a součinnost národních dobrovolných organizací Č-ého k-e náležitě povolených, jejichž úkolem je zlepšovati zdravotní stav, předcházeti nemoci a zmírniti utrpení na světě (tedy velice široký program sociálně-humanitní činnosti). Mezi oběma organizacemi samozřejmě nastal jakýsi antagonismus a teprve na zvláštní konferenci Č-ých k-ů konané v Ženevě v listopadu r. 1926 nalezena formule k jeho překlenutí; má se totiž vytvořiti nové ústředí tím způsobem, že by národní společnosti Č-ého k-e konaly pravidelné konference, které by zvolily radu, v níž budou zastoupena obě nynější ústředí, jak mezinárodní komitét, tak liga. Na mezinárodních konferencích Č-ého k-e po světové válce projednávány též návrhy na změnu a doplnění dosavadní Ženevské úmluvy ve smyslu širšího programu shora naznačeného; zejména má býti úmluva rozšířena i na internované, evakuované a uprchlíky. V širokém rámci sociálně-humanitní činnosti pohybuje se též dosavadní působnost Československého Červeného kří-

že; zvláštní péče věnována zejména východním částem republiky, kde veřejné zdravotnictví následkem poměrů před převrácením jest zaostalé.

Literatura.

Hobza: „Válečné právo pozemní“, Praha 1923, str. 45; Oppenheim: „Právo mezinárodní“, Praha 1925, díl II., str. 165; Fauchille: „Traité de droit international public“, Paříž 1921, díl II., str. 153; Liszt-Fleischmann: „Völkerrecht“, Berlín 1925, str. 483; Článek Trakalův v „Österr. Staatswörterbuch“, Vídeň 1906, díl II., str. 359; Článek Gareisův ve „Wörterbuch des Völkerrechts“, díl I., str. 377; Ing. Dorazil O.: „Pět let práce Československého Červeného kříže“, Praha 1924, a výroční zprávy Československého Červeného kříže. Václav Joachim.

Českobratrská církev evangelická

viz Evangelické církve.

Československá církev.

I. Vývoj. II. Organizace. III. Diecése. IV. Patriarchát. V. Hospodářské věci. — Literatura.

I. Vývoj. Je řada příčin, pro které v z n i k l a církev československá (c. čs.) odštěpením od církve katolické, příčin vzdálených i blízkých, vnějších i vnitřních, příčin rázu historického, národního, politického, mravního i náboženského. Od doby národního obrození a zvláště s pronikáním vzdělání do lidu projevovala se nespokojenost s katolickou církví. Ožívovány vzpomínky na národní minulost a nejslavnějším obdobím dějin zdála se doba, kdy národ byl s největší částí nekatolický. Vzpomínalo se, že obnovení katolictví protireformací se stalo násilně. Vrchnost duchovní i světská byla katolická, ale zároveň i nečeská. Rakousko vždy protičeské bylo katolické. Katoličtí kněží, pokud byli národními buditeli, neměli smýšlení čistě katolického, nýbrž byli odchovanci moderních směrů myšlení. Vliv novodobého myšlení a výsledků vědeckého badání pronikal i do katolicismu a rozrušoval jeho dogmatickou, liturgickou i sociální strukturu, budovanou v mínění, že je věčná a nezměnitelná a vedl právě u svědomitých katolíků k přesvědčení, že je nutno církev změnit, má-li vyhověti době a míti opět blahodárnou působnost, jakou mívala. To bylo usilování t. zv. m o d e r n i s m u, jemuž katolicismus ve své posavadní podobě nevyhovoval nábožensky. Rozpor mezi ideálem a skutečností, zvláště v otáz-